

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18P/53/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115211276
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115211276.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Šulekom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa

E. Z., R.. XX.XX.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matky: C. D., R.. XX.X.XXXX, D. T., U. XXXX/XX, zastúpenej advokátkou: PhDr. JUDr. Jaroslava Balážiová, so sídlom Trnava, Dolné Bašty 2 a otca: S. Z., R.. X.X.XXXX, D. N. - A. XXX, v konaní o úprave styku, takto

rozhodol:

Schvaľuje sa rodičovská dohoda nasledovného znenia:

Otec maloletej E. Z., R.. XX.XX.XXXX je oprávnený stretávať sa s mal. E. Z.:
- každú nepárnu nedeľu v kalendárnom roku v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky maloletej za prítomnosti matky maloletej, pričom prvých dvanásť týchto realizovaných stretnutí sa uskutoční v prítomnosti matky maloletej v čase od 10.00 do 12:00 hod. s tým, že v prípade, ak dôjde k vynechaniu dvoch stretnutí za sebou z dôvodu na strane otca maloletej, tak počet stretnutí v počte dvanásť v čase od 10.00 do 12.00 hod. musí prebehnúť odznova. Prvé stretnutie sa uskutoční po 10 septembri 2016.

Matka sa zaväzuje dieťa na stretnutie s otcom riadne a včas pripraviť a otec sa zaväzuje dostaviť v určený deň a v určenú hodinu na stretnutie s maloletým dieťaťom, ktoré sa bude realizovať za prítomnosti matky. Súčasne je otec povinný vždy vo štvrtok v poobedňajších hodinách záväzne oznámiť, či sa dostaví na stanovený čas, alebo sa stretnutie neuskutoční.

Mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P 33/2013-29 zo dňa 20.08.2014 v časti stretávania otca s maloletou E. Z., R.. XX.XX.XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 13.05.2015 sa matka domáhala zmeny rozhodnutia 6P/33/2013-29 zo dňa 20.08.2014 o úprave rodičovských práv a povinností vo veci úpravy styku otca s maloletou dcérou E. Z.V., R.. XX.XX.XXXX. Matka v návrhu uviedla, že otec maloletej podal návrh na výkon súdneho rozhodnutia vo veci stretávania s maloletou, pričom sa súčasne nepokúšal s maloletou kontaktovať osobne, a to už od troch rokov jej veku. Matka uviedla, že maloletá nemá momentálne vytvorený vzťah k otcovi, nepozná ho a má pred ním strach. Ďalej maloletá nepozná ani starých rodičov zo strany otca

a má v súčasnosti narušený aj vzťah so súrodencami. Matka tiež uviedla, že aj v prípade poskytnutia možnosti stretnúť sa s maloletou dcérou, otec toto právo nevyužil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a rozhodol podľa nasledovaných ustanovení zákona:

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3 a 4 Zákona o rodine - rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s mal. dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s mal. dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoде; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Naposledy vo veci samej bol upravený styk maloletej s otcom rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica 6P/33/2013-29 zo dňa 12.06.2013 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý prvý a tretí víkend v mesiaci tak, že si dieťa prevezme v piatok o 14:00 hod. pred bytom matky a v nedeľu o 18:00 hod ju pred jej bytom odovzdá. Ďalej otec bol oprávnený každý štvrtý týždeň v mesiaci júl toho ktorého kalendárneho roku a 2 týždne v mesiaci august toho ktorého roku tak, že si dieťa prevezme v pondelok o 10:00 hod pred bytom matky a v nedeľu o 19:00 hod dieťa matke pred jej bytom odovzdá. Stretávať sa s maloletou mohol aj 26.12. príslušného roka v čase od 10:00 do 19:00 hod.

Súd konštatuje, že na Okresnom súde Trnava prebieha konanie o výkon rozhodnutia vo vzťahu k oprávneniu stretávania otca s maloletou E. Z. vedené pod sp.zn. 27Em/1/2015.

Súd ďalej konštatuje, že uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/36/2015-63 zo dňa 31.08.2015 bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Trnava 18P/53/2015-51 zo dňa 01.07.2015 tak, že otcovi sa predbežným opatrením nariadilo dočasne sa zdržať výkonu práva na styk s maloletou E. upravenou rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/33/2013-29 zo dňa 12.06.2013 v rozsahu prekračujúcom styk: každú párnú nedeľu v kalendárnom roku v čase od 09:00 do 18:00 hod v mieste bydliska maloletej, pričom do súčasnosti takto dočasne upravený styk sa nerealizoval.

Súd uvádza, že Krajský súd v Trnave v rámci vydaného zmeňujúceho rozhodnutia vyslovil nasledovné závery: „Obsahom spisu bolo dosiaľ osvedčené, že od rozvođu manželstva rodičov maloletej vyššie citovaným rozsudkom zo dňa 12.6.2013, kedy mala maloletá E. tri roky sa otec s dcérou nestretol, pričom vzhľadom na potreby nariadenia predbežného opatrenia nie je rozhodné z akých dôvodov. Je nesporné, že ukončenie akýchkoľvek kontaktov s trojročným dieťaťom po dobu dvoch rokov spôsobí u dieťaťa takto

nízkeho veku stratu väzieb s odlúčeným rodičom, zánik citového vzťahu dieťaťa k tomuto rodičovi, rodič sa pre dieťa stane pocitovo cudzím človekom, čo môže u dieťaťa vo veku E. vyvolávať strach a obavy a stratu pocitu bezpečia a istoty v jeho prítomnosti. Ak by za daných okolností bolo dieťa nútené stýkať sa s otcom v rozsahu ako bolo stanovené vyššie citovaným rozsudkom pri rozvoze manželstva rodičov pred viac ako dvoma rokmi, a to celé víkendy od piatku až do nedele, navyše mimo aktuálneho bydliska maloletej, s prespávaním u otca, a bez prítomnosti matky, je veľmi pravdepodobné, že by to mohlo u dieťaťa vyvolať výraznú psychickú traumu, s ťažko napravitelnými negatívnymi následkami nielen na vzťah dieťaťa k otcovi, prípadne aj k ďalším súrodencom žijúcim s otcom, ale i na ďalší zdravý psychický vývin maloletej. Pri takto dlhej odluke dieťaťa vo veku E. od rodiča je nevyhnutný veľmi citlivý postup, v prípade potreby i za ingerencie odborníka - psychológa, k opätovnému obnoveniu vzťahov dieťaťa k otcovi. Až po eliminácii tohto ohrozenia záujmov dieťaťa je možné uvažovať znova o rozsahu styku ako bol upravený vyššie citovaným rozsudkom.“

Súd ďalej uvádza, že dohody upravujúce výkon rodičovských práv a povinností je možné zmeniť len za nasledovných okolností, ak dôjde k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá zmenu pôvodnej dohody odôvodňuje, resp. doterajšia úprava výkonu rodičovských práv ohrozuje záujem maloletého dieťaťa. V danom prípade na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že došlo k zásadnej zmene na strane maloletej, a to tým, že sa reálne už so svojim otcom tri roky nestretla, pričom takéto dlhé odlúčenie reálne u maloletého dieťaťa spôsobí odcudzenie, t.j. otec maloletej je momentálne pre ňu úplne cudzím človekom, o ktorom vie len z rozprávania a fotiek. Súd je toho názoru, že je potrebné obnoviť vzťah otca s maloletou, pričom treba rešpektovať tak právo dieťaťa na rodičov ako aj právo rodičov na dieťa. Nakoľko je žiaduce, aby sa aj obnovil vzťah medzi otcom a maloletou, a tento vzťah sa rozvíjal a prehľboval, súd považoval za dôvodné doterajšiu úpravu stretávania upraviť tak, aby bola zmysluplná a viedla k reálnemu obnoveniu vzťahu otca a maloletej dcéry. Súd vzhľadom na uvedené viedol rodičov k uzavretiu takej rodičovskej dohody, ktorá podľa názoru súdu bude zrealizovateľná, aby mohol byť dosiahnutý cieľ - obnovenie vzťahu otca s maloletou dcérou.

Z výsluchu rodičov vyplynulo, že do súčasnosti sú/boli medzi nimi vážne nezhody, resp. antipatia, ktorá viedla k ich odlúčeniu, pričom na strane otca bránila stretávaniu s maloletou za prítomnosti matky.

Na pojednávaní konanom dňa 11.11.2015 navrhla matka maloletej upraviť styk tak, že otec sa bude stretávať s maloletou každú nepárnu nedeľu v čase od 09:00 do 13:00 hod za prítomnosti matky v mieste bydliska matky. Otec s návrhom matky nesúhlasil a žiadal, aby styk s maloletou bol upravený tak, ako v rozhodnutí o rozvoze manželstva.

Následne sa rodičia maloletej mali stretnúť na referáte psychologicko poradenských služieb, ÚPSVAR Trnava za účelom doriešenia styku maloletej s otcom.

Zo správy ÚPSVAR Trnava, zo dňa 14.01.2016 (č.l. 76) plynie, že otec maloletej sa osobne stretnutia nezúčastnil, pričom kontakt s ním prebehol telefonicky. Otec maloletej uviedol, že privítal by stretnutie s maloletou v Trenčíne, vzhľadom na vzdialenosť, pričom matka by dcéru mala na stretnutie priviesť s tým, že sa však s ňou nechce stretnúť osobne. Súčasne z obsahu správy plynie, že maloletá nepovažuje otca za vzťahovo blízku osobu, pričom otec deklaroval túžbu stretávať sa s maloletou dcérou. V rámci správy bolo vyjadrené odporúčanie, aby sa prvotný kontakt v rozmedzí niekoľkých hodín realizoval za prítomnosti matky, prípadne maloletých súrodencov maloletej.

Otec sa k správe vyjadril tak (č.l.82), že synovia matku nenávidia a nechcú sa s ňou stretnúť.

Matka v rámci vyjadrenia k psychologickému správe uviedla, že otec nejavil skutočný záujem o maloletú, pričom ani predbežné opatrenie nedošlo k realizácii, ale výslovne z dôvodu, že otec sa nikdy v stanovený čas nedostavil.

Súd lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že matka maloletej bola zamestnaná od augusta 2015 do februára 2016 a od apríla 2016 je zamestnaná v novej práci. (č.l.92-93).

Na pojednávaní nariadenom v tejto veci na termín 24.06.2016 sa dostavil otec, matka aj kolízny opatrovník. Matka zotrvala na návrhu, aby styk bol upravený v rozsahu tak, ako rozhodol Krajský súd Trnava vo vydanom predbežnom opatrení.

Otec žiadal upraviť styk tak, že s deťmi sa bude stretávať každý tretí týždeň, a to minimálne 6 x u p. l. než si na neho dcéra zvykne, a to bez účasti matky, ku ktorej má negatívny postoj. Po rozporovaní uvedeného návrhu zo strany matky, došlo k diskusii medzi rodičmi maloletej a súčasne aj súdom smerujúcej k uzavretiu zmysluplnej dohody medzi rodičmi, ktorá by zabránila používaniu dieťaťa ako prostriedku boja medzi rodičmi a zamedzila nútenému výkonu rozhodnutia vo veci stretávania otca s maloletou. Súčasne však, aby nastavila a zabezpečila reálnu možnosť otcovi obnoviť vzťah s maloletou dcérou a následne neskôr aj zmeniť rozsah styku otca s maloletou dcérou.

Súd vyslovil záver, že v súčasnosti maloletá otca skutočne nepozná a pre maloletú je úplne cudzí človek s tým, že pre účely zabezpečenia stretávania je nevyhnutné aby si maloletá na otca zvykla. Ďalej súd uviedol, že za súčasných podmienok, keď matka je zamestnaná v novej práci (so skúšobnou dobou) a maloletá začne navštevovať prvý ročník základnej školy, pri súčasnej vyťaženi špecialistov (p. l.) je súd toho názoru, že stretávanie by sa malo uskutočniť v kratších intervaloch, po kratší čas a z dôvodu povinností všetkých zúčastnených v nedeľu a za prítomnosti matky a bez účasti tretích osôb.

Otec súhlasil s tým, že sa bude stretávať s maloletou každú nepárnu nedeľu v kalendárnom roku v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky maloletej za prítomnosti matky maloletej, pričom prvých dvanásť týchto realizovaných stretnutí sa uskutočnia v prítomnosti matky maloletej v čase od 10.00 do 12.00 hod. s tým, že v prípade, ak dôjde k vynechaniu dvoch stretnutí za sebou z dôvodu na strane otca maloletej, tak počet stretnutí v počte dvanásť v čase od 10.00 do 12.00 hod. musí prebehnúť odznova. Prvé stretnutie sa uskutoční po 10 septembri 2016. Súčasne obsahom dohody je aj záväzok vždy riadne oznámiť vo štvrtok v poobedňajších hodinách, či sa dostaví na stanovený termín. Na žiadosť otca bolo prvé stretnutie stanovené na čas po 10.09.2016 zo zdravotných dôvodov na strane jeho otca.

Súd k uzavretej dohode uvádza nasledovné: otec musí pristupovať k maloletej s opatrnosťou, pričom nie je vhodné, aby na prvom stretnutí ju hneď objímal, stískal, nakoľko by mohol vlastné dieťa vydesiť. Ďalej je vhodné, aby zvolil opatrný prístup, kde sa bude dieťa snažiť zaujať hrou, vhodne zvolenou činnosťou, pričom vzťah je potrebné budovať opatrne nie nátlakovo. Súčasne je potrebné sa vyvarovať antipatických vyjadrení k matke (to platí aj pre matku vo vzťahu k otcovi), aby si nekazil vzťah s dieťaťom, nakoľko dieťa negatívny postoj k matke vycíti a môže otca následne preto odmietať. Súčasne nie je vhodné (priam nežiaduce), aby sa prvých stretnutí zúčastnili starí rodičia, ktorí majú negatívny vzťah s matkou, pričom pri stretnutí by vytvorili dusnú atmosféru, ktorá akékoľvek zblíženie otca s dieťaťom sťažuje. Súčasne v tomto prípade ide o primárne vytvorenie vzťahu otca a dcéry, nie starých rodičov, t.j. najskôr si musí vybudovať vzťah otec s dcérou, a keď tento bude existovať, tak dcéru môže otec viesť aj k vytvoreniu vzťahu so starými rodičmi. Otec si musí uvedomiť, že vytvorenie vzťahu k dieťaťu si vyžiada tak finančné náklady (cestovné, program, prípadne drobný darček), ako aj veľké osobné úsilie zo strany rodičov na prekonanie vzájomnej antipatie v záujme maloletej dcéry. Súd pripomína, že dieťa má právo na oboch rodičov. Po vytvorení vzťahu otca a dcéry, môže následne prísť aj k zmene úpravy stretávania, avšak súd predpokladá, že takáto úprava pomerov si vyžiada minimálne rok času, možno viac. Súd je súčasne toho názoru, že keď bude vytvorený vzťah otca a maloletej dcéry, matka nebude brániť zintenzívneniu stretávania a aj prípadnému následnému prespávaniu u otca - starých rodičov. Súd pripomína však, že vzťah treba budovať opatrne a pomaly, nesnažiť sa urobiť kroky naraz a rýchlo, lebo to bude kontraproduktívne.

Súd, pri zvažovaní, či rodičovskú dohodu je možné schváliť, vychádzal najmä z predložených listinných dôkazov a z prejavenej vôle účastníkov konania, aby táto bola v najlepšom záujme mal. dieťaťa. Pri určovaní rozsahu stretávania otca s maloletou súd prihliadol na jeho vzťah k otcovi, ktorý v súčasnosti reálne neexistuje, pričom ho je potrebné vytvoriť a rozvinúť.

Súd má za to, že navrhnutá rodičovská dohoda je v najlepšom záujme mal. dieťaťa a preto túto schválil.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Súd konštatuje, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona, č. 99/1963 Zb., tak, že ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov, nakoľko v tejto veci šlo o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom vidí odvolateľ nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu / Z. č. 233/1995 Z. z. v znení zmien a doplnkov/, a ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.